

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

7/17270 GK 26

11.12.2024

Sayı : E-69602026-610-00103126413 - 103854267
Konu : Soru Önergesi (7/17270)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.10.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04-E.1513245 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazıları ekinde yer alan, İstanbul Milletvekili Sayın Celal FIRAT tarafından verilen 7/17270 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (2 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 2A7A088C-A40A-491F-9ADA-4951FBF1227A
Adres: Üniversiteler Mah.Dumlupınar Bulvarı No:151 Çankaya/ANKARA
Telefon No: 03124491331 Faks No: 0312449 13 41
e-Posta: g.ozcan@ticaret.gov.tr
İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr
KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Ayrıntılı bilgi için:

GÜLAY ÖZCAN

Bilgisayar İşletmeni

Telefon No: 03124491331

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

İstanbul Milletvekili Sayın Celal FIRAT'a Ait 7/17270 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla, önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-3) 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu'na göre iç ticaret hizmetlerini geliştirmek üzere her yıl yüzde biri geçmemek üzere pay ayrılmaktadır. Söz konusu pay, kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşu olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) adına açılan ayrı bir banka hesabında tutulmaktadır. Payın kullanımı, değerlemesi, harcama usul ve esasları ilgili Yönetmelikle belirlenmiş olduğundan harcaması ve kullanımı da bu Yönetmeliğe göre yapılmaktadır.

Bu itibarla, söz konusu hesabın TOBB tarafından açılması, Bakanlığımız uhdesinde bulunmaması ve muhasebesinin TOBB bütçe ve muhasebe esaslarına göre TOBB tarafından tutulması nedeniyle bir kamu geliri ve kamu kaynağı olmadığı, bu itibarla Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, İhracatçı Birlikleri Müşterek Hesabı 5910 sayılı "Türkiye İhracatçıları Meclisi ile İhracatçı Birliklerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun" ile statüleri düzenlenen İhracatçı Birliklerinin gelirlerinden oluşan bir kaynaktır.

Müşterek Hesap tüm ihracatçıların yararlandığı, Bakanlığımız görev ve faaliyetleri ile de kesişen dış ticarete müteallik, proje, iş ve faaliyetler için kullanılmakta ve harcamalar Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM), İhracatçı Birlikleri ve ihracatçıların ihtiyaç, talep ve menfaatleri gözetilerek ilgili proje, iş ve faaliyetler kapsamında gerçekleştirilmektedir.

Anılan Hesap, TİM tarafından açtırılmış bulunan hesaplarda takip edilmekte olup, kamu kaynağı olmayan bu hesaba ilişkin verilerin Bakanlığımız geliri olmaması nedeniyle kamu mali yönetimine dahil edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Konuya ilişkin olarak ayrıca Sayıştay tarafından anılan bulguda yer alan İhracatçı Birlikleri Müşterek Hesabından yapılan harcamaların Bakanlığımız mali tablolarında izlenmesi hususunun muhasebesel açıdan kaydedilebilirliğinin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile görüşülerek, mezkur bulgunun gözden geçirileceği, öte yandan anılan hesabın Bakanlığımız bütçesi ile ilişkilendirilerek Kamu Mali Yönetimi sistemine dahil edilmesi hususunun meri mevzuat hükümleri çerçevesinde mümkün olamayacağının anlaşıldığı belirtilmiştir.

2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliği'nin tanımlara ilişkin 3'üncü maddesinde döviz kullanım oranı (DKO); "Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni kapsamındaki CIF ithal (yurt içi alımlar hariç) tutarının FOB ihrac tutarına (ikincil işlem görmüş ürünün serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre ithalatının yapılması halinde bu ürünün gümrük kıymeti dahil) olan yüzde oranı" olarak tanımlanmaktadır.

Bu minvalde, Bakanlığımızca Dahilde İşleme Rejimine ilişkin olarak düzenlenen belgelerde döviz kullanım oranı hesaplanırken ilgili madde hükmü uyarınca gerekli hesaplamalar tesis edilmektedir.

Bu itibarla, DKO hesabında dikkate alınan en önemli husus, ithal eşyasının değeri ile ithal eşyasından elde edilen asıl ve ikincil işlem görmüş ürünlerin (İİGÜ) değerinin oransal olarak karşılaştırılmasıdır. Nitekim İİGÜ, hammaddeden elde edilen ve bir ekonomik değer taşıyan bir ürün olarak ortaya çıkmaktadır.

Mer'i mevzuat uyarınca İİGÜ'nün ihracatı zorunlu kılınmamakla birlikte oluşan değerin DKO hesabına dahil edilmesi gerekmekte olup, bulguda DKO'nun İİGÜ dikkate alınmaksızın yalnızca asıl işlem görmüş ürün ve ithal eşyası dikkate alınarak hesaplandığı görülmektedir. Bulguda yer verildiği şekilde İİGÜ'nün hesaba dahil edilmemesi halinde ithal eşyasından elde edilen İİGÜ'ye ilişkin kıymet yok sayılmış olacaktır.

Öte yandan, dahilde işleme izin belgeleri kapsamında yalnızca rejim kapsamındaki ithalata yönelik olarak döviz çıkışı yapılmakta olup, bunun dışında İİGÜ'ye yönelik ayrıca ilave bir döviz çıkışı olmamaktadır.

Bu çerçevede, İİGÜ öngörülen dahilde işleme izin belgelerinde DKO, mer'i Dahilde İşleme Rejimi mevzuatı ve Gümrük Kanunu'nda belirtilen usul ve esaslara göre hesaplanmakta ve mevzuata aykırı bir uygulama veya hesaplama yapılmamaktadır.